

այն ազնիւ բարեկամներու անունները՝ ուրոնք տարեկան հաստատուն մրցանակներ սահմանած են աշակերտները քաջալերելու համար. այսպէս Հ. Բ. Ը. Միութիւնը, Գեր. Քէտիճեան Վրդ. Հայ կաթողիկէ առաքելութեան անունով, իտալիոյ պետութիւնը, Կարտիներս ձեմարանը, Alliance française, Ռուբէն Որբերեանի ընտանիքը, Պ. Զ. Խանգատեան, Մ. Ռ. Նախկին Աշակերտաց Միութիւնը և ուրիշ բարեկամներ: Մրցանակները կը տրուէին խանդավառ ծափերու մէջ: Շրջանաւարտ դասարանը որ Զ հոգիէ բաղկացած էր, նախագահին ձեռքէն ստացաւ իր լիկէտնական վկայականը: Ամէնուն սիրտը ուրախութեամբ կը լեցուէր որ հայ ազգին ինը կիրթ և զարգացած պատանիներ կը նուիրուին իրեն և հայկական խմոր՝ զանգելու տարագիր հայութեան նոր սերունդը:

Մրցանակաբաշխութիւնը կ'ընդմիջուէր երգերով և արտասանութիւններով: Շնորհաւորելի էին Պ. Համբարձումեանի թաւջութակը, Ժիրայր Տէր Թովմասեանի և մանաւանդ փոքրիկ Վ. Ճինկէօզեանի իսկական վարպետի նուագածութիւնը ջութակի վրայ: Նախկին Աշակերտաց Միութեան նախագահը՝ յարգելի Բ. Խանգատեան հայրական հակիրճ ուղերձ մ'ըրաւ շրջանաւարտներուն, ցուցնելով կեանքի փշոտ ճամբան և յաղթանակի գաղտնիքը:

Վերջին բանախօսը, պերճաբան Հ. Սահակ Վ. Տէր-Մովսէսեան՝ իրեն տեսուչ և դաստիարակ, իր խօսքն ուղղելով արձակուրդի մեկնող աշակերտներուն՝ յորդորեց որ մեան այն ամփոփ և մաքուր հոգով՝ զոր առին վարժարանէն, հետեւին հայկական լուրջ ընթերցումներու, մանաւանդ հեռու մեան իրենց մանկութիւնը վիրաւորող շրջանակներէն. «Եւ երբ դառնաք, ըսաւ, սրտի հարկաւարապատիկ զանգեքով բռնաւոր ըլլաք»: Հուսկ դառնալով շրջանաւարտներուն՝ հայրական ողջերթին հետ յորդորեց Միութեան և Մուրա-

տի զրօշը բարձր պահել իրենց անձնական, քաղաքացիական և ազգային կեանքով. «Իրեն մէկ մէկ ճրագներ աշտանակի վրայ՝ լոյս պիտի տաք ձեր շուրջը. ջանացէք որ միշտ բոցավառ ըլլաք. և երբ օր մը ես ձերունի, դուք արդէն կեանքի եռուզեռին մէջ նետուած հանդիպինք իրարու՝ ճաննամ զձեզ նոյն եռանդուն, առաքինի և ազգասէր աշակերտները»: Ընտանիքներուն ալ ունէր իր թանկագին խօսքը, յորդորելով զանոնք աւելի եւս կառչելու ազգային այս մեծ հաստատութեան, մանաւանդ երբ ոչինչ ունին օտարները նախանձելի, երբ կատարեալ ուսում, դաստիարակութիւն և ազգային կրթութիւն միասին կը ստանան հոս: Մեր ցաւալի հիւանդութիւնն է օտարինը գեղեցիկ և ընտիր տեսնել, օտարը վեր դասել, մանաւանդ այս ժամանակներուն մէջ՝ ուր աւելի պէտք կայ պայքարի, և ազգային ինքնագիտակցութեան. «դուք, ըսաւ, մայրեր և հայրեր, եկաք և տեսաք մեր արդիւնքները, գոհ էք. գիտեմ թէ գոհ էք. քաջալերեցէք ուրեմն ձեր ծանօթները որ իրենց զաւակները հայ դաստիարակեն, բարձր ուսում տան, առաքինի մարդ շինեն հոգիներու այս արուեստանոցին մէջ»:

Աշակերտներու երրորդ խմբերգ մը՝ անգղիերէն և իտալերէն՝ կը փակէր 1935ի տարեշրջանը: Հանդիսականները կը մեկնէին այս հայկական սրբարանէն՝ շինուած և հոգեմառ ազգային յիշատակներով: Օրը կը տարածամէր և Սէն-Բլուէի վրայէն աւելը կը խոնարհէր ոսկեզօծած հսկայ անտառներու զազաթները. և ահա ստուերնեք իտրհորդաւոր կ'իջնէին՝ երբ աշակերտները խումբ խումբ փարած ծնողներուն՝ կը մեկնէին վարժարանէն. տունը, պարտէզները կամաց կամաց կը սքողուէին խաղաղասէր լուսութեամբ. դադրած էր մանուկներու սիրուն ճիչն ու ճռուղիւնը:

ՎԱՍԱՏՈՒՐ

Բ. - ՄԻԽԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ - ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

Յուլիս 7ին Երուսաղէմի Ֆրէյներու վարժարանին ընդարձակ և շքեղ սրահին մէջ Միութեան վարժարանն իր ամառվերջի հանգէսը կատարեց:

Սրահը լեցուած էր խուռն բազմութեամբ: Մանկապարտէզի փոքրիկները նախ երգեցին ու առանձին առանձին արտասանութիւններ ըրին, ապա Նախակրթարանի աշակերտները հայերէն, իտալերէն, անգղիերէն և ֆրանսերէն արտասանութիւններ կատարելէ վերջ՝ սարքեցին տրամաներ ուրոնց յաջորդեցին պարեր: Օր. Պողոսեան դաշնակով ընկերացաւ փոքրիկներու երգերուն և պարերը իր հմուտ նուագին շնորհիւ վէտվէտուն քաղցրութիւն տուին հանդիսականներուն: Հուսկ ուրեմն ներկայացուցին հայ գրերու գիւտին և Աստուածաշունչի թարգմանութեան պատմութիւնը, Սահակ և Մեսրոպ սուրբերուն կատարած դերը 1500 տարիներ առաջ. «Դիւրոյ թարգմանութեանց» ի նուիրակաւորութիւնն յուզիչ տեսարան մը պարզեց ներկաներուն վրայ:

Վարժարանի տնօրէնութիւնը և ուսուցչական կազմը կրցած էին աշակերտներուն հոգւոյն մէջ զետեղել հայ գրերու սրբազան մուտքը և կատարած դերը հայ աշխարհի լուսաւորութեան մէջ: Տեսարանը աւելի յուզիչ ու հրապուրիչ եղաւ, երբ աշակերտուհիներ վարդազոյն մետաքսէ հագուստներու վրայ իրենց գոգնոցներուն ամէն միոյն արձանագրուած էին «ԿԵՅՅԷ ՍԱՀԱԿ ՄԵՍՐՈՊ» և բուռն ծափեր աւելի երկարեցին երեւումով «ԿԵՅՅԷ ՄԻԽԹԱՐ ԱՐԱՅ» նախադասութեան:

Հանգէսին ներկայ էր նաեւ Ֆրէյներու վարժարանին աշակերտութեան մէկ մասը: Ուրախ ենք ըսելու որ վարժարանին աշակերտութեան թիւը հետզհետէ կ'աւել-

նայ. այս տարի 100ի վրայ էր. 50 Նախակրթարանի և 50 Մանկապարտէզի սաներ: Բաց ի տարրական գիտութիւններէն, իտալերէն, անգղիերէն, ֆրանսերէն և արաբ լեզուներէն շաքարակաւ 2 ժամբով, յատուկ խնամք թափուած էր հայերէնի՝ շաքարակաւ 6 ժամբով, ինչպէս նաեւ Հայոց պատմութեան: Մանուկները՝ նախապէս օտարալեզու և անգիտակ հայերէնի՝ այժմ իրենց մայրենի բարբառով կը խօսին, կը կարդան ու կ'աղօթեն. կը կատարեն ձայնաւոր պատարագի երգեցողութիւնները: Եւ այս ամէնը ոչ միայն կը խանդավառէ մանկութիւնը այլ նաեւ ծնողաց մէջ կ'արթնցնէ կրօնքին հետ ազգային զգացումը. և այսպէս այլասերումի ճիրաններէն կը փրկուին հին ու նոր սերունդներ: Եւ այս միութարակաւ և բարեբար արդիւնքը կը վերաբերի ամբողջ ազգէս Միութեան վարժարանին բարձր և նուիրական առաքելութեան:

Այս առթիւ կը շնորհաւորենք Պատրք. Փոխանորդ Գերարգելի Յակոբ Ծ. վրդ. Կիրակոսեանը որ ժրջան ու ճկուն կերպով մասնակցութեամբ բարեջան ուսուցչական կազմին արդիւնաւոր գործունէութիւն մ'ունեցած է:

Ուսուցչական կազմին մէջ կը փայլէ Տէր Յովհաննէս Վրդ. Գույումճեան:

Կը մաղթենք որ Միութեան վարժարանի տնօրէնութեան թափած ջանքերը լրիւ պսակուին ազգին հասցնելով կըրթութեւ և ազգասէր հայորդիներ հետզհետէ աւելի մեծ թուով, որոնք սերունդէ սերունդ փոխանցեն Սահակներու, Մեսրոպներու կատարած հրաշաշունչ առաքելութիւնը, միշտ ապրեցնելով անմահն Միութեան առաքելութեան կեանքն ու գործը:

Երուսաղէմ

S. Լ.